

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของทางราชการ¹

อนุชา ถนอมทิพย์²

สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการปรากฏขึ้นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. 2539 ที่ได้กำหนดสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ในมาตรา 48 ทวิ ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารจากหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือ รัฐวิสาหกิจ เพื่อการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ในเมื่อการนั้นมีหรืออาจจะมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว มีเหตุผลที่บันทึกไว้ในชั้นกรรมาธิการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับข้างต้นไว้ว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญ เห็นว่า ควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในการตรวจสอบการกระทำของฝ่ายบริหารเพราะผลจากการกระทำนั้นอาจกระทบต่อวิถีชีวิตประจำวันของประชาชน ตลอดจนสิทธิที่จะรับทราบข้อมูลที่เป็นสาธารณะ (Freedom of Public Information) เว้นแต่จะเกี่ยวกับความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศเท่านั้น³

แต่สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตามรัฐธรรมนูญฉบับข้างต้นได้กำหนดเงื่อนไขในการใช้สิทธิไว้ 2 ประการคือ ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียและประสงค์จะตรวจสอบข้อมูลนั้น ซึ่งการกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการของข้อมูลข่าวสารสาธารณะ (Public Information) ที่กำหนดให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย⁴

ด้วยเหตุข้างต้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 58 จึงกำหนดให้บุคคลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยราชการ หน่วยงาน

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของทางราชการ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา พินิจจันทร์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และรองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักกรรมาธิการ 2, รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 เล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักกรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563), หน้า 25, อ้างถึงใน ฤทัย หงส์ศิริ และ มานิต จุมปา, คำอธิบายกฎหมายข้อมูลข่าวสารของทางราชการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542), หน้า 17.

⁴บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, สภาพร่างรัฐธรรมนูญ, วันที่ 23 เมษายน 2540, อ้างถึงใน ฤทัย หงส์ศิริ และมานิต จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 18

ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในภาครัฐเกี่ยวข้องกับการใช้เงินงบประมาณของแผ่นดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภายหลังการปฏิรูปโครงสร้างระบบราชการจึงต้องคำนึงการใช้ทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผลกระทบในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุในภาครัฐในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุในภาครัฐ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีความโปร่งใส ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ ตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546⁵

ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุหรือการบริหารพัสดุของหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของหน่วยงานของรัฐอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายฉบับดังกล่าว ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะทำให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ นำไปใช้ปฏิบัติ มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน ทำให้การจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ รวมถึงการนำวิธีการนำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้เป็นที่ยอมรับแก่สาธารณชนโดยทั่วไป

แม้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดความสะดวกและง่ายแก่การเข้าถึงข้อมูลเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างนั้นสามารถตรวจสอบได้และเกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ทั้งยังกำหนด ให้ประชาชนมีสิทธิเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างนั้นมีความโปร่งใส

แต่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ยังมีหลายส่วนที่มีความหมายเคลือบคลุมไม่ชัดเจนเพียงพอเพื่อที่จะบรรลุดูวัตถุประสงค์ข้างต้น จนนำไปสู่ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในที่สุด

⁵ กุศล สมบัติศิริ, “แนวทางการจัดซื้อจัดจ้างสมัยใหม่,” ใน *คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี* (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2549), หน้า 3.

เช่น กรณีพบพฤติการณ์ทุจริตงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือแบบเรียนปีการศึกษา 2566 ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สสค.)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) โดยคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะและให้คำปรึกษา แก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามมาตรา 17 (2) แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2561) และได้รับมอบนโยบายจากนายกรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน “ดัชนีการรับรู้การทุจริต” หรือ Corruption Perception Index (CPI)

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) เป็นการประเมินที่ถูกจัดอันดับโดยองค์กรเพื่อ ความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ซึ่งจะมีการประกาศค่าดัชนีของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกทุกปี โดยดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มีวัตถุประสงค์เพื่อ ต่อสู้กับการทุจริตในทุกรูปแบบ ด้วยการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อ สร้างความตระหนักรู้ถึงผลเสียของการทุจริต และเป็นภาพลักษณ์ความโปร่งใสของประเทศต่าง ๆ โดยล่าสุดมีจำนวน 180 ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย การจัดทำ ดัชนีกำหนดค่าคะแนนเต็มเป็น 0 (คอร์รัปชันมากที่สุด)-100 คะแนน (คอร์รัปชันน้อยที่สุด) ดังนั้น ค่าคะแนน CPI จึงสะท้อนภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยค่าคะแนนดัชนี CPI เป็นข้อมูลปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนนำมาใช้ในการประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ กล่าวคือ นักลงทุนจะมองว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงของการประกอบธุรกิจ หากประเทศใดมีค่าดัชนี CPI ในเกณฑ์สูง โอกาสจะเกิดการลงทุนจากทั่วโลกก็มีมาก แต่ในทางตรงกันข้าม หากมีค่าดัชนี CPI ต่ำ ความน่าสนใจในการลงทุนก็ลดลง

ในการจัดทำค่าคะแนนของประเทศไทยนั้น แหล่งข้อมูลนำมาใช้คำนวณดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) นั้นจำนวนทั้งสิ้น 9 แหล่งข้อมูล โดย 1 ใน 9 แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการคำนวณดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต (CPI) คือ World Justice Project (WJP) เป็นดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดทั้งสิ้น 8 เกณฑ์ โดย 1 ใน 8 ที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการวัด คือ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government)⁶

โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้เผยแพร่ผลการสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริตคอร์รัปชัน (CPI) ประจำปี 2022 ของประเทศต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งได้ค่าคะแนนอยู่ที่ 36 คะแนน อยู่ในอันดับ 101 จาก 180 ประเทศ โดยผลการสำรวจดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2566 แหล่งข้อมูล World Justice Project (WJP) ลดลงจากเดิมในปีที่ผ่านมาจาก 34 คะแนนเป็น 33 คะแนน ทั้งนี้ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI) ได้มีข้อเสนอแนะแก่ทุกประเทศว่า ควรเสริมสร้างให้กระบวนการยุติธรรมมีความเป็นอิสระ ปราศจากการแทรกแซง รวมถึงส่งเสริมระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม สร้าง

⁶PPTV Online, รู้จักดัชนีรับรู้การทุจริต (CPI), เผยแพร่ 28 มิถุนายน 2565.

ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใสในระบบศาลยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการนิติบัญญัติ และระบบการบริหารจัดการ ตลอดจน เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม เข้าถึงข้อมูลและตรวจสอบได้ สร้างกลไกส่งเสริมความซื่อตรงและกลไกการตรวจสอบ การสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินคดีกับการทุจริตคอร์รัปชันที่สร้างความเสียหายหรือมีผลกระทบในวงกว้าง⁷

แม้ประเทศไทยจะให้ความสำคัญกับสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับสิทธิในข้อมูลข่าวสาร โดยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ รับรองให้ประชาชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ รวมทั้ง มีการปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สร้างความโปร่งใส ลดการทุจริตคอร์รัปชัน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดก็ตาม

แต่ผลการพยายามดำเนินการของภาครัฐในการให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐกลับสวนทางดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ผู้ศึกษาจึงกำหนดกรอบประเด็นสภาพปัญหาทางกฎหมายไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจน เคลือบคลุมของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่อาจส่งผลให้มีการเอื้อประโยชน์แก่เอกชนรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะอันนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยแยกพิจารณาดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 11 และระเบียบฯ ข้อ 11

“พระราชบัญญัติฯ มาตรา 11 บัญญัติว่า ให้นหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น เว้นแต่กรณีต้องด้วย (1)-(4) ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี”

“ระเบียบฯ ข้อ 11 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับความเห็นชอบวงเงินงบประมาณที่จะใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีอำนาจในการพิจารณางบประมาณแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงานนั้น จัดทำแผนที่จัดซื้อจัดจ้างประจำปีเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบ

⁷ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช., ป.ป.ช. เผยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติประกาศผลดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี 2566 ประเทศไทย ได้ 35 คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ 108 ของโลก, เผยแพร่ 30 มกราคม 2567.

วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น เว้นแต่กรณีตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง ที่เป็นการซื้อขายเงินมิให้ต้องจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี

วรรคสาม บัญญัติว่า หากหน่วยงานของรัฐไม่ได้ประกาศเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการใดในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง จะไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการนั้นได้”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของพระราชบัญญัติฯ มาตรา 11 และระเบียบฯ ข้อ 11 คือ ไม่มีการกำหนดระยะเวลาการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีและการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง ซึ่งอาจเป็นช่องทางให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยการแจ้งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง นั้น ๆ ให้แก่เอกชนรายใดรายหนึ่งทราบก่อนมีการประกาศแผนจัดซื้อจัดจ้าง

1.2 ปัญหากรณีห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ตรงหรือใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งหรือผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 9

“มาตรา 9 บัญญัติว่า การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่ พักตร์ที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อขึ้นได้”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของพระราชบัญญัติฯ มาตรา 9 ข้อยกเว้นดังกล่าวใช้เกณฑ์ “ยี่ห้อ” เป็นข้อพิจารณาในการยกเว้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในส่วนต้นที่กล่าวถึง “คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ” และไม่ได้บัญญัติว่าจะต้องมีการให้เหตุผลประกอบ และไม่มีขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.3 ปัญหาการแสดงหลักฐานชี้แจงความสามารถในการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ยื่นเสนอราคาและการทำสัญญาจ้างช่วงตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 64 และมาตรา 95

“มาตรา 64 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา 51 และมาตรา 52 ผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ อย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ ..(1)-(6). ..” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดเป็นเงื่อนไขในการประกาศและเอกสารเชิญชวนว่า ผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอต้องแสดงหลักฐานถึงขีดความสามารถและความพร้อมที่ตนมีอยู่ในวันที่ยื่นข้อเสนอดด้วย”

“มาตรา 95 บัญญัติว่า สัญญาที่ทำในราชอาณาจักรต้องมีข้อตกลงในการห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เป็นการเน้นย้ำลงไปว่าความสามารถของคู่สัญญาในการปฏิบัติตามสัญญาถือเป็นสาระสำคัญของสัญญาในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของพระราชบัญญัติฯ มาตรา 64 และมาตรา 95 คือ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในส่วนที่เป็นหลักฐานซึ่งระบุถึงความสามารถและความพร้อมของผู้ที่ยื่นข้อเสนอที่มีอยู่ในวันที่มีการยื่นข้อเสนอ ไม่ได้ถูกกำหนดให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ ไม่ว่าจะทางระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ และในกรณีได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญา กลับไม่ปรากฏว่ามีการบัญญัติถึงเหตุที่หน่วยงานของรัฐอาจพิจารณาอนุญาตจ้างช่วงได้ ไม่ปรากฏหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่รับจ้างช่วงแต่อย่างใด

2. ปัญหาเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนขององค์กรที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 114 มาตรา 117 มาตรา 119 วรรคสองและวรรคสาม และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 13 และมาตรา 35

“พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

มาตรา 114 บัญญัติว่า ผู้ซึ่งได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐมีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ในกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 117 บัญญัติว่า ให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อหน่วยงานของรัฐนั้นภายในเจ็ดวันทำการ นับแต่วันประกาศผลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง

มาตรา 119 วรรคสองและวรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เห็นว่าอุทธรณ์ฟังขึ้นและมีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์สั่งให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้มีการจัดซื้อจัดจ้างใหม่ หรือเริ่มจากขั้นตอนใดตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เห็นว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้นหรือไม่มีผลต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีนัยสำคัญ ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างต่อไป

การวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

“พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

มาตรา 13 บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่คนตามมาตรา 11 หรือ

ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25

มาตรา 35 บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจหน้าที่พิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 114 มาตรา 117 มาตรา 119 วรรคสองและวรรคสาม และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการพ.ศ. 2540 มาตรา 13 และมาตรา 35 คือ หากมีการอุทธรณ์คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องนำพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาใช้บังคับ โดยอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน หรือจะต้องนำพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการพ.ศ. 2540 มาใช้บังคับ โดยอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพราะโดยสภาพแล้วการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเกี่ยวข้องกับทั้งเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างและเกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลของราชการ

3. ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต โดยแยกพิจารณาดังต่อไปนี้

3.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามมาตรา 16 และมาตรา 18

“มาตรา 16 บัญญัติว่า เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 18 บัญญัติว่า ข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้จัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอ โดยหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอข้อตกลงกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้นๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวนจนถึงขั้นตอนสิ้นสุดโครงการ โดยผู้สังเกตการณ์ต้องมีความเป็นกลางและไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น แล้วให้รายงานความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตทราบด้วย”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของมาตรา 16 และมาตรา 18 คือ หากภาคประชาชนไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น “ผู้สังเกตการณ์” ตามมาตรา 18 การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนคงมีจำกัดอยู่เพียงการสังเกตการณ์เท่านั้น ไม่มีอำนาจที่จะร่วมกันทำรายงานความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตดังเช่น “ผู้สังเกตการณ์” บทบัญญัติมาตรา 16 ส่วนท้ายจึงมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิที่ประชาชนจะพึงมีตามกฎหมาย

3.2 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ พระราชบัญญัติฯ มาตรา 59 และระเบียบฯ ข้อ 45

“พระราชบัญญัติฯ มาตรา 59 บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวน ก่อนทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวนจากผู้ประกอบการก่อนก็ได้ และวรรคสองบัญญัติว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวน เพื่อนำไปใช้เป็นเอกสารเชิญชวนให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด”

“ระเบียบฯ ข้อ 45 บัญญัติว่า เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้จัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างแล้ว ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างพร้อมนำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบ หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเพื่อให้การกำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเป็นไปด้วยความรอบคอบ เหมาะสม เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ และไม่มี การกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างพร้อมกับร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการก่อนก็ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จะให้มีการเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการหรือไม่ก็ได้
- (2) การซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน 5,000,000 บาท ให้หน่วยงานของรัฐ นำร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้น ทำให้ทราบถึงปัญหาของพระราชบัญญัติฯ มาตรา 59 และระเบียบฯ ข้อ 45 คือ การที่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีลักษณะเป็นการให้ดุลยพินิจแก่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่

ของรัฐเดือดขาดโดยปราศจากการตรวจสอบ อาจเป็นช่องทางให้การจัดซื้อจัดจ้างนั้นมิได้กระทำโดยโปร่งใส เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน

ดังนั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 สอดคล้องหรือบรรลุดุผลประสพตามเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายฉบับนั้น ๆ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่อาจส่งผลให้มีการเอื้อประโยชน์แก่เอกชนรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ โดยแบ่งข้อพิจารณาได้สามประเด็น ดังนี้

1.1 ปัญหาการประกาศแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี แผนการจัดซื้อจัดจ้างก่อนดำเนินโครงการ และการดำเนินการตามแผนจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 11 ระเบียบฯ ข้อ 11

กฎหมายเดิม “มาตรา 11 บัญญัติว่า ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น เว้นแต่...”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 11 บัญญัติว่า ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ภายใน 30 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ๆ มีผลใช้บังคับ เว้นแต่...”

กฎหมายเดิม “ระเบียบฯ ข้อ 11 บัญญัติว่า เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “ระเบียบฯ ข้อ 11 บัญญัติว่า เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ความเห็นชอบแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่ประกาศเผยแพร่แผนดังกล่าวในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ก่อนกำหนดระยะเวลาที่คาดว่าจะจัดซื้อจัดจ้างโครงการนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 30 วัน”

1.2 ปัญหากรณีการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ตรงหรือใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 9

กฎหมายเดิม “มาตรา 9 บัญญัติว่า การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่ พักตร์ที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 9 บัญญัติว่า การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ของการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น และห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่ เมื่อพิจารณาถึงคุณลักษณะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง เทคนิค คุณภาพของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างตามวัตถุประสงค์นั้นมียี่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ของยี่ห้อใด ก็ให้ระบุยี่ห้อนั้นได้ โดยให้เสนอเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ทั้งนี้ ห้ามมิให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้นจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าว”

1.3 ปัญหาการแสดงหลักฐานชี้ความสามารถในการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ยื่นเสนอราคาและการทำสัญญาจ้างช่วงตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 64 วรรคสอง มาตรา 95 และระเบียบฯ ข้อ 22 วรรคหนึ่ง

กฎหมายเดิม “มาตรา 64 วรรคสอง บัญญัติว่า ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดเป็นเงื่อนไขในประกาศและเอกสารเชิญชวนว่าผู้ที่เข้ายื่นข้อเสนอต้องแสดงหลักฐานถึงชี้ความสามารถและความพร้อมที่ตนมีอยู่ในวันยื่นข้อเสนอด้วย”

กฎหมายเดิม “ข้อ 22 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการซื้อหรือจ้างแต่ละวิธี นอกจากการซื้อที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามข้อ 23 และข้อ 79 วรรคสอง ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่อขอความเห็นชอบ โดยเสนอผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ ตามรายการดังต่อไปนี้

- (1) เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องซื้อหรือจ้าง
- (2) ขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือแบบรูปารายการงานก่อสร้างที่จะซื้อหรือจ้าง แล้วแต่กรณี
- (3) ราคาของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง
- (4) วงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง โดยให้ระบุวงเงินงบประมาณ ถ้าไม่มีวงเงินดังกล่าวให้ระบุวงเงินที่ประมาณว่าจะซื้อหรือจ้างในครั้งนั้น
- (5) กำหนดเวลาที่ต้องการใช้พัสดุนั้นหรือให้งานนั้นแล้วเสร็จ

(6) วิธีที่จะซื้อหรือจ้างและเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้างโดยวิธีนั้น

(7) หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ

(8) ข้อเสนออื่น ๆ เช่น การขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ที่จะเป็นในการซื้อหรือจ้าง การออกประกาศและเอกสารเชิญชวน และหนังสือเชิญชวน”

กฎหมายเดิม “มาตรา 95 บัญญัติว่า สัญญาที่ทำในราชอาณาจักรต้องมีข้อตกลงในการห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เว้นแต่การจ้างช่วงแต่บางส่วนที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญาแล้ว. . .”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “ข้อ 22 . . . (9) บัญญัติว่า หลักฐานถึงขีดความสามารถและความพร้อมที่ตนมีอยู่ในวันยื่นข้อเสนอ”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 95 บัญญัติว่า สัญญาที่ทำในราชอาณาจักรต้องมีข้อตกลงในการห้ามคู่สัญญาไปจ้างช่วงให้ผู้อื่นทำอีกทอดหนึ่ง ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เว้นแต่การจ้างช่วงแต่บางส่วนที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญาแล้ว โดยให้พิจารณาหลักฐานที่แสดงถึงขีดความสามารถและความพร้อมของผู้ที่จะรับจ้างช่วงในขณะที่ทำสัญญาจ้างช่วงประกอบด้วย. . .”

ข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 95 วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาอนุญาตให้มีการจ้างช่วงแต่บางส่วนตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐเสนอเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ทั้งนี้ ห้ามมิให้ดำเนินการทำสัญญาจ้างช่วงนั้นจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าว”

2. ปัญหาเกี่ยวกับความซ้ำซ้อนขององค์กรที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุในภาครัฐ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (6) (8) มาตรา 13 มาตรา 35

กฎหมายเดิม “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 9 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(7)

(8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด”

กฎหมายเดิม “ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประกาศ ณ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2559 ความว่า เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเสริมสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ และเพื่อแสดงออกถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐที่พึงมีต่อประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 จึงกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดหาพัสดุ ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ ดังนี้

(1) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ เช่น ระเบียบพัสดุ มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (เช่น กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา)

(2) แผนการจัดหาพัสดุ

(3) รายงานการขอซื้อขอจ้าง เอกสารสอบราคาและเอกสารประกวดราคา และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินผลในแต่ละโครงการหรือรายการ

(4) ผลการจัดหาพัสดุในแต่ละโครงการหรือรายการ

(5) สรุปผลการจัดหาพัสดุในแต่ละรอบเดือน

(6) รายงานผลการจัดหาพัสดุในรอบปีงบประมาณและรายงานการประเมินผลการจัดหาพัสดุตามแผนจัดหาพัสดุในแต่ละปีงบประมาณ

(7) รายงานของผู้ควบคุมหรือผู้ตรวจสอบภายใน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุของหน่วยงาน

(8) รายงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานหรือผลการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

กฎหมายเดิม “มาตรา 13 บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความ

สะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25”

กฎหมายเดิม “มาตรา 35 บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25”

ขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ยกเลิก มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (6) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2560 แล้วให้ใช้ถ้อยคำต่อไปนี้ “มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (6) บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ”

ยกเลิก ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (8) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประกาศ ณ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2559

แก้ไขเพิ่มเติม “มาตรา 13 บัญญัติว่า ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา 9 หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา 11 หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 แต่ทั้งนี้ กรณีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การร้องเรียนให้เป็นไปตามกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ”

แก้ไขเพิ่มเติม “มาตรา 35 บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 14 หรือ มาตรา 15 หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา 17 และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา 25 ทั้งนี้ กรณีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ”

3. ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกันการทุจริต โดยแบ่งข้อพิจารณาได้สองประเด็น ดังนี้

3.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 16 มาตรา 18

กฎหมายเดิม “มาตรา 16 บัญญัติว่า เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใดของการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้ในหมวดนี้”

ขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 16 บัญญัติว่า เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ในทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนสามารถเสนอความคิดเห็นในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง”

กฎหมายเดิม “มาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้จัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอ โดยฝ่ายหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอดังกล่าวจะต้องตกลงกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง และให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง และร่างเอกสารเชิญชวนจนถึงขั้นตอนสิ้นสุดโครงการ โดยผู้สังเกตการณ์ต้องมีความเป็นกลางและไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในโครงการการจัดซื้อจัดจ้างนั้น แล้วให้รายงานความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ค.ป.ท. ทราบด้วย”

ขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น “มาตรา 18 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ให้จัดทำเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอ โดยฝ่ายหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอดังกล่าวจะต้องตกลงกันว่าจะไม่กระทำการทุจริตในการจัดซื้อ จัดจ้าง และให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและร่างเอกสารเชิญชวนจนถึงขั้นตอนสิ้นสุดโครงการ โดยผู้สังเกตการณ์ต้องมีความเป็นกลางและไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในโครงการการจัดซื้อจัดจ้างนั้น แล้วให้รายงานความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ค.ป.ท. และหน่วยงานของรัฐที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างนั้นทราบด้วย โดยให้หน่วยงานของรัฐนั้นนำ

รายงานความเห็นพร้อมข้อเสนอแนะของผู้สังเกตการณ์และของคณะกรรมการ ค.ป.ท. รวมเข้าไว้ในเอกสาร
โครงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจด้วย”

3.2 ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา 59 ระเบียบฯ ข้อ 45

กฎหมายเดิม “มาตรา 59 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อและร่างเอกสารเชิญชวน ก่อนทำการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารเชิญชวนจากผู้ประกอบการก่อนก็ได้”

กฎหมายเดิม “ข้อ 45 บัญญัติว่า เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้จัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างแล้ว ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างพร้อมนำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบ หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า เพื่อให้การกำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเป็นไปด้วยความรอบคอบ เหมาะสม เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ และไม่มีกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างพร้อมกับร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการก่อนก็ได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- (1) การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน 500,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000,000 บาท ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จะให้มีการเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการหรือไม่ก็ได้
- (2) การซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน 5,000,000 บาท ให้หน่วยงานของรัฐ นำร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ”

ขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่เป็น ดังนี้

“มาตรา 59 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อและร่างเอกสารเชิญชวน ก่อนทำการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างและเอกสารเชิญชวนจากผู้ประกอบการก่อน”

“ข้อ 45 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบได้จัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างแล้ว ให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างพร้อมนำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบ”

“ข้อ 45 วรรคสอง บัญญัติว่า เพื่อให้การกำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเป็นไปด้วยความรอบคอบ เหมาะสม เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ และไม่มีการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างพร้อมกับร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการก่อน”

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักกรรมการ 2, รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 เล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักกรรมการ 2 สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563), อ้างถึงใน ฤทัย หงส์ศิริ และ มานิต จุมปา, คำอธิบายกฎหมายข้อมูลข่าวสารของทางราชการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542)
- บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, สภาร่างรัฐธรรมนูญ, วันที่ 23 เมษายน 2540, อ้างถึงใน ฤทัย หงส์ศิริ และมานิต จุมปา, คำอธิบายกฎหมายข้อมูลข่าวสารของทางราชการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542)
- กุลิศ สมบัติศิริ, “แนวทางการจัดซื้อจัดจ้างสมัยใหม่,” ใน คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2549)
- PPTV Online, รู้จักดัชนีรับรู้การทุจริต (CPI), เผยแพร่ 28 มิถุนายน 2565
- ข่าวสำนักงาน ป.ป.ช., ป.ป.ช. เผยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติประกาศผลดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ประจำปี 2566 ประเทศไทย ได้ 35 คะแนน จัดอยู่ในอันดับที่ 108 ของโลก, เผยแพร่ 30 มกราคม 2567